

ודחינן את תירוצו של רב יוסף:

אלא אמר רב יוסף תירוץ אחר:

אימר דשמעת ליה לחנן המצרי — אתה יכול ללמוד מדברי חנן המצרי רק חידוש אחד: דלית ליה דחויין — שאין הוא מודה לדין "דיחוי". אלא הוא סובר, שאף על פי שכאשר מת השעיר המשתלח, הדם אינו ראוי להקרבה, בכל זאת לא חל עליו דין דיחוי, וכאשר יביא שעיר אחר [במקום הראשון שמת], יוכל לזרוק את הדם.

אבל דלית ליה הגרלה מי שמעת ליה? וכי אתה יכול ללמוד מדברי חנן המצרי שאפשר להביא את השעיר השני, בלי הגרלה?! דילמא מייתי ומגריל — יתכן שצריך להביא עוד שני שעירים ולהגריל עליהם. ועל ידי הגורל יתקדש השעיר המשתלח, ויזרוק את דמו של השעיר השחוט. והשעיר החי שעלה עליו הגורל לה' ירעה עד שיסתאב [וימכר ויקריבו בדמיו עולות לנדבת הציבור].

ומאחר שאין להוכיח מדברי חנן המצרי שאפשר להפריש שעיר לעזאזל בלא הגרלה, אם כן יש להניח שהוא מודה למה ששינונו במשנתנו [בתחילת הפרק] שאי אפשר להפריש את השעיר המשתלח בלי הגרלה.

והיות ואי אפשר להפריש את השעיר המשתלח אלא בהגרלה, אם כן מובן מאליו שאי אפשר להפריש מחוסר זמן, שהרי בשעת ההפרשה אין אנו יודעים על איזה מהם יעלה הגורל לה' [ושעיר החטאת של ה' ודאי פסול במחוסר זמן].

ומעתה חוזרת הקושיא מדוע הוצרך הכתוב לרבות שמחוסר זמן פסול בשעיר המשתלח?

הא מני — הברייתא שהוצרכה ללמוד מהכתוב שמחוסר זמן פסול לשעיר המשתלח מי שנאה? רבי שמעון היא, שלדבריו אם מת השעיר המשתלח מביאים אחר תחתיו בלא הגרלה.

דתניא: מת אחד מהן [משני השעירים], מביא את חברו שלא בהגרלה, דברי רבי שמעון.

והשמיענו הכתוב שכאשר מת השעיר המשתלח ומביאים אחר תחתיו בלא הגרלה, אזי מחוסר זמן פסול.

רבינא אמר תירוץ אחר:

לעולם הברייתא הנ"ל סוברת כדברי הכל⁽⁶¹⁾, והכתוב שהוצרך להשמיענו שמחוסר זמן פסול לשעיר המשתלח, דיבר בכגון שהגריל על שני השעירים, ואחר כך הומם השעיר המשתלח [ונפסל משום שהוא בעל מום], וחיללו על שעיר אחר שהוא פחות מבן שמונת ימים בלי הגרלה.

[וכאן אין צורך בהגרלה, מפני שקדושת השעיר השני שנעשתה על ידי חילולו, מכח קדושת הראשון היא באה, וקדושת הראשון הרי נעשתה על ידי הגרלה].

ומאחר שבשעת החילול אין צורך בהגרלה, הייתי אומר שתחול קדושה על השעיר אף על פי שהוא מחוסר זמן. ובא הכתוב והשמיענו שאינו קדוש.⁽⁶²⁾